

Vrsta: Stališča in pravna mnenja

Država: Slovenija

Datum sprejema: 14.01.2015

Datum prenehanja:

Področje: UPRAVNI POSTOPEK - CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: vročanje sodnih pisanj - osebna vročitve - način vročanja - vročitev v izpostavljeni oziroma hišni predalčnik - fikcija vročitve - roki - začetek teka roka - sprememba sodne prakse - načelno pravno mnenje

Izvor: načelno pravno mnenje, občna seja VS RS

Publikacija:

URS člen 25. ZUP člen 86, 87, 87/1, 87/3, 87/4, 96, 96a, 101, 101/2. ZPP člen 111, 111/4, 141, 141/a, 142, 142/3, 142/4, 145. Uredba (ES) št. 1393/2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 člen 1, 1/1. Uredba Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov člen 1, 3, 3/4.

Zveza:

BESEDILO:

ORIGINAL:

Pri izteku roka iz četrtega odstavka 87. člena ZUP in četrtega odstavka 142. člena ZPP se določbi drugega odstavka 101. člena ZUP in četrtega odstavka 111. člena ZPP ne upoštevata.

O b r a z l o ž i t e v

1. Namen načelnega pravnega mnenja:

To načelno pravno mnenje je namenjeno poenotenju sodne prakse glede trenutka nastopa fikcije vročitve pisanja, od katerega teče rok za vložitev tožbe ali pravnega sredstva oziroma s katerim nastopi druga pravna posledica (na primer pravnomočnost, izvršljivost) v vseh postopkih, v katerih se uporabljajo določbe četrtega odstavka 87. člena ZUP oziroma četrtega odstavka 142. člena ZPP, v primeru, če je ta dan sobota, nedelja, praznik RS, ki je dela prost dan, ali drug dela prost dan v RS.

Na podlagi prvega odstavka 22. člena Zakona o upravnem sporu(3) (v nadaljevanju ZUS-1) se za vprašanja postopka, ki z ZUS-1 niso urejena, primerno uporabljajo določbe ZPP. Tako se sklepi in sodbe Upravnega sodišča, od vročitve katerih teče rok za vložitev pritožbe oziroma izrednih pravnih sredstev v upravnem sporu, vročajo po določbah ZPP.

Pravila o osebni vročanju po določbah ZUP, torej tudi pravila glede fikcije vročitve, se na podlagi določb v posameznih zakonih uporabljajo tudi v drugih postopkih, npr. v davčnih postopkih po Zakonu o davčnem postopku(4), v kazenskih postopkih po Zakonu o kazenskem postopku(5) (v nadaljevanju ZKP), v postopkih o prekršku po Zakonu o prekrških(6). Pravila o vročanju po določbah ZPP pa se, kot že navedeno, uporabljajo v upravnih sporih po ZUS-1, pa tudi v postopkih v gospodarskih sporih, v postopkih v delovnih in socialnih sporih po Zakonu o delovnih in socialnih sodiščih(7) ter tudi v kazenskih postopkih po ZKP.

Pravna fikcija pomeni, da se šteje za resnično neko dejstvo, ki gotovo ne obstaja.

Fikcija vročitve se kot poseben pravni institut torej uporablja za določitev trenutka začetka teka roka za vložitev tožbe (ali druge vloge, s katero se začne postopek) ali pravnega sredstva oziroma vpliva na nastop drugih pravnih posledic v številnih postopkih, zato jo je treba izvajati enako, čeprav v zakonih, ki urejajo te postopke, ni povsem enako urejena.

2. Namen ureditve instituta fikcije vročitve:

Ker stranke niso prevzemale (upravnih oziroma sodnih) pisanj, jim roki za vložitev pritožbe v upravnem postopku oziroma tožbe ali pravnega sredstva v sodnih postopkih niso začeli teči. Treba je bilo določiti trenutek, kdaj ti roki začnejo teči, tudi če stranka pisanja ne prevzame. Za tak primer je bil ta trenutek določen s fikcijo vročitve, ki pomeni, da se šteje, da je pisanje stranki vročeno, ko preteče predpisani rok od trenutka, ko ji je v hišnem predalčniku puščeno obvestilo, da lahko na pošti dvigne pisanje, po preteku tega roka pa vročevalec pisanje pusti v njenem hišnem predalčniku.(8)

3. Veljavna zakonska ureditev:

Osebnostno vročanje po ZUP(9) :

V prvem odstavku 87. člena ZUP je določeno: „Odločbe in sklepi ter drugi dokumenti, od katerih vročitve začne teči rok, se morajo vročiti osebnostno tistemu, kateremu so namenjeni, pri čemer se za osebnostno vročitev šteje tudi vročitev v skladu s 86. členom tega zakona. Drugi dokumenti se vročajo v skladu z zakonom, ki ureja poštno storitve.“.

V tretjem odstavku 87. člena ZUP je določeno: „Če se vročitev ne da opraviti tako, kot je določeno v prvem odstavku tega člena, pusti vročevalec v hišnem predalčniku, na vratih stanovanja, poslovnega prostora ali delavnice pisno sporočilo. Če sporočila ni mogoče pustiti na prej določenih mestih, ga lahko pusti tudi v poštnem predalu ali na drugem primernem mestu. V sporočilu navede, kje se dokument nahaja in da ga mora naslovnik prevzeti v 15 dneh. Na sporočilu in na samem dokumentu, ki bi ga moral vročiti, vročevalec navede vzrok take vročitve, datum in kraj, kjer je sporočilo pustil, ter se podpiše.“.

V četrtem odstavku 87. člena ZUP pa je določeno: „Vročitev po prejšnjem odstavku tega člena velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame dokument. Če dokumenta ne prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka. Po preteku tega roka vročevalec pusti dokument iz prvega odstavka tega člena v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika. Kolikor stranka nima predalčnika ali je ta neuporaben, vročevalec vrne pošiljko pošiljatelju. Pisno sporočilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati obvestilo o posledicah takega vročanja.“.

Osebnostno vročanje po ZPP(10) :

V tretjem odstavku 142. člena ZPP je določeno: „Če vročitev po 140. členu tega zakona ni možna, se osebna vročitev fizični osebi opravi tako, da vročevalec pisanje izroči sodišču, ki je vročitev odredilo, če gre za vročitev po pošti, pa pošti v kraju njegovega stanovanja, v hišnem ali izpostavljenem predalčniku oziroma na vratih stanovanja pa pusti obvestilo, v katerem je navedeno, kje je pisanje, in rok 15 dni, v katerem mora naslovnik pisanje dvigniti. Na obvestilu in na pisanju, ki bi ga moral vročiti, vročevalec navede vzrok za takšno ravnanje in dan, ko je obvestilo pustil naslovniku, ter se podpiše.“.

V četrtem odstavku 142. člena ZPP je določeno: „Vročitev po prejšnjem odstavku se šteje za opravljeno z dnem, ko naslovnik pisanje dvigne. Če naslovnik pisanja ne dvigne v 15 dneh, se šteje, da je bila vročitev opravljena po poteku tega roka, na kar je treba naslovnika v obvestilu iz prejšnjega odstavka opozoriti. Po preteku tega roka vročevalec pusti pisanje iz prejšnjega odstavka v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika. Če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben, se pisanje vrne sodišču, na kar je treba naslovnika v obvestilu iz prejšnjega odstavka opozoriti.“.

Kljub delno različnemu zakonskemu besedilu glede nastopa fikcije vročitve sta določbi po ZUP in ZPP v tolikšni meri primerljivi, da zahtevata enako uporabo, kar se skuša doseči s predlaganim NPM.

4. Nastop fikcije vročitve po ZPP v sodni praksi VSRS:

Vrhovno sodišče je glede vprašanja, ali besedna zveza „po poteku tega roka“ iz četrtega odstavka 142. člena ZPP pomeni, da se pisanje šteje za vročeno s pretekom 15. dne ali šele s pretekom 16. dne, odkar je bilo stranki puščeno obvestilo, v sklepu II Ips 39/2012 z dne 11. 4. 2012 sprejelo stališče, da fikcija vročitve nastopi s pretekom zadnjega, 15. dne, odkar je bilo stranki puščeno obvestilo, pri čemer se v tej zadevi ni opredelilo do vprašanja nastopa fikcije na soboto, nedeljo, praznik, ki je dela prost dan ali drug dela prost dan v RS.

5. Razlogi za predlagano načelno pravno mnenje:

Fikcija vročitve nastopi tudi na soboto, nedeljo, praznik, ki je dela prost dan, ali drug dela prost dan v RS iz naslednjih razlogov:

Vročanje ni samostojno procesno dejanje, temveč realno opravilo, ki omogoča opravo nekega drugega procesnega dejanja oziroma je prvi pogoj za perfektnost drugega procesnega dejanja ali za nastop določene pravne posledice.(11)

Namen zakonodajalca ob uvedbi pravnega instituta fikcije vročitve v procesne zakone je bil zagotoviti učinkovito varstvo pravic udeležencev upravnih in sodnih postopkov ter preprečiti, da bi ti s svojo neaktivnostjo ali celo z izigravanjem zakona postopke neupravičeno zavlačevali.

Namen fikcije vročitve je v določitvi trenutka, od katerega za stranko prične teči zakonski rok za vložitev tožbe ali pravnega sredstva, oziroma trenutka, s katerim nastopijo druge pravne posledice v upravnem ali sodnem postopku, čeprav pisanja ni prevzela.

Zakonodajalec je trenutek nastopa fikcije vročitve, torej trenutek, od katerega se pisanje šteje za vročeno stranki, čeprav ga ni dvignila oziroma prevzela, upošteva namen ter razloge za uveljavitev tega pravnega instituta, določil z besedno zvezo „velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka“ (v ZUP) oziroma „se šteje da je bila vročitev opravljena po poteku tega roka“ (v ZPP). Gre za posebni določbi, ki izključujeta uporabo drugih določb postopkovnih predpisov o izteku rokov. Rok 15 dni, v katerem mora naslovnik pisanje dvigniti oziroma prevzeti, je objektivni (teče od določenega dejstva dalje – v tem primeru od trenutka, ko vročevalec stranki pusti obvestilo v hišnem predalčniku) procesni rok, z njegovim potekom stranka pisanja ne more več dvigniti na pošti, temveč ji ga vročevalec (pošta) pusti v hišnem predalčniku. Zakonodajalec je torej tudi v primeru strankine neaktivnosti natančno določil trenutek, od katerega začne stranki teči rok za vložitev tožbe ali pravnega sredstva, oziroma trenutek, s katerim nastopijo druge pravne posledice v upravnem ali sodnem postopku. S tem pa je določno izrazil svojo voljo, da se v primerih, na katere se nanaša načelno pravno mnenje, določbe ZUP in ZPP o računanju rokov (torej tudi določbe o izteku rokov) ne upoštevajo oziroma ne uporabljajo.

Ni pa sporno, da rok za vložitev tožbe oziroma pravnega sredstva v upravnem in sodnem postopku začne teči (oziroma trenutek, s katerim nastopijo druge pravne posledice, nastopi) tudi na soboto, nedeljo, praznik ali drug dela prost dan v RS. To izrecno izhaja iz 101. člena ZUP, ki določa, da „začetka in teka rokov ne ovirajo nedelje in prazniki Republike Slovenije ali dela prosti dnevi v Republiki Sloveniji“(12), smiselno enako pa izhaja tudi iz 111. člena ZPP, ki v drugem odstavku določa, da „če je rok določen po dnevih, se ne všteje dan vročitve ali sporočitve oziroma dan dogodka, od katerega je treba šteti rok, temveč se vzame za začetek roka prvi naslednji dan“(13).

Ker si trenutka nastopa fikcije vročitve in začetka teka roka za vložitev tožbe oziroma pravnega sredstva oziroma nastopa drugih pravnih posledic neposredno sledita, to hkrati pomeni, da tudi fikcija vročitve pisanja lahko nastopi na dan pred katerim od navedenih dni, torej tudi na dan, na katerega se po določbah drugega odstavka 101. člena ZUP in četrtega odstavka 111. člena ZPP rok ne bi mogel izteči.

Prevzem pisanja na pošti, ki ga mora opraviti stranka, ni dejanje postopka, ki ga je treba opraviti pri organu (upravnem organu oziroma sodišču), ki postopek vodi. V drugem odstavku 101. člena ZUP je izrecno določeno, da „če je zadnji dan roka nedelja ali praznik RS ali kakšen drug dan, ko se pri organu, pri katerem je treba opraviti dejanje postopka, ne dela, se rok izteče s potekom prvega naslednjega delovnika“(14). Določba četrtega odstavka 111. člena ZPP je drugačna, saj določa, da „če je zadnji dan roka sobota, nedelja, praznik ali drug dela prost dan, ki ga določa zakon o praznikih, se izteče rok s pretekom prvega prihodnjega delavnika“.

Vendar se tudi določbe poglavja o rokih v ZPP nanašajo na procesne roke in na procesna dejanja, ki jih mora stranka opraviti pri sodišču oziroma do sodišča (kot državnega organa).

Ni sporno, da je vročanje procesno dejanje sodišča, katerega namen je, kot to izhaja iz sodbe VSRS II Ips 455/2006 z dne 8. 5. 2008, da se stranka seznaja s postopkom, procesnimi dejanji nasprotne stranke in sodišča, ter obenem, da se stranki zagotovi pravica do izjave. V upravnem postopku je vročanje torej procesno dejanje upravnega organa. To dejanje sodišča oziroma upravnega organa je ob vročanju po pošti dokončano, ko stranka pisanje prevzame neposredno od vročevalca, oziroma ko ji vročevalec pusti obvestilo o prispelem pisanju v hišnem predalčniku. V dispoziciji stranke pa je, ali bo v roku iz obvestila to pisanje tudi dvignila. Če tega ne stori, s svojo opustitvijo privoli v nastanek določenih posledic, na katere je bila z obvestilom vnaprej opozorjena - nastopi fikcija vročitve, ko se šteje, da ji je bilo pisanje vročeno, čeprav ji nesporno ni bilo vročeno. „Nedvig“ pisanja na pošti torej ne more biti procesno dejanje stranke, zato se v takem primeru tudi iz navedenega razloga ne morejo uporabljati pravila ZUP in ZPP o računanju časa (in izteku rokov).

Zagotoviti je treba enako obravnavanje strank, ki pisanje dvignejo oziroma prevzamejo, in tistih, za katere velja

fikcija vročitve pisanja. V večini večjih krajev se pošta dostavlja strankam tudi ob sobotah. Torej stranka prevzame pisanje od vročevalca v soboto ali dan pred praznikom, v nedeljo oziroma na praznik ji začne teči rok za vložitev tožbe ali pravnega sredstva oziroma nastopijo druge pravne posledice. Tistemu, ki mu je v predalčniku puščeno obvestilo o pošiljki, in bi zanj fikcija vročitve nastopila v soboto (to je pomembno zlasti za tiste, kjer se pošta ne dostavlja ob sobotah), nedeljo ali praznik, ki je dela prost dan, pa bi fikcija vročitve v primeru, če bi se upoštevala pravila o izteku procesnih rokov iz ZUP oziroma ZPP, nastopila šele prvi naslednji delavnik, zato bi bil v nedopustno privilegiranem položaju. Predlagano NPM rešuje tudi vse morebitne dejanske dileme glede (ne)poslovanja sodišč in drugih državnih organov na določene dneve ali v določenem časovnem obdobju.

Enaki razlogi in enaka pravila za štetje rokov veljajo tudi za vročanje po varni elektronski pošti po 86. členu ZUP in 141.a členu ZPP ter za primer spremembe naslova z nadomestno vročitvijo z objavo na oglasni deski organa, ki vodi postopek in na enotnem državnem portalu e-uprava po 96. členu in 96.a členu ZUP oziroma s pritrditvijo odločbe na sodno desko po 145. členu ZPP.

Predlagana razlaga določb o fikciji vročitve ni niti v nasprotju s preambulo Uredbe (ES) št. 1393/2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (v nadaljevanju Uredba št. 1393/2007), iz katere izhaja, da bi bilo treba za štetje rokov in iztek rokov, določenih v tej Uredbi, uporabljati Uredbo Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov (v nadaljevanju Uredba št. 1182/71). Uredba št. 1182/71, ki se na podlagi 1. člena te Uredbe, če ni določeno drugače, uporablja za akte Sveta in Komisije, ki so bili ali bodo sprejeti na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti ali Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, v četrtem odstavku 3. člena res določa, da če je zadnji dan roka, ki je določen drugače kot v urah, dela prost dan, nedelja ali sobota, se rok konča z iztekom zadnje ure naslednjega delovnega dne. Vendar pa je treba opozoriti, da iz določbe prvega odstavka 1. člena Uredbe št. 1393/2007 izhaja, da se ta Uredba uporablja, kadar je treba poslati sodno ali izvensodno pisanje iz ene države članice v drugo državo članico z namenom vročitve v slednji državi članici, ne uporablja pa se med drugim zlasti za davčne, carinske ali upravne zadeve.

Stranka je (ob odsotnosti napak pri vročanju) na podlagi puščenega obvestila seznanjena, kako lahko doseže seznanitev z vsebino pisanja (z dvigom pisanja na pošti v roku 15 dni), in s posledicami, če ne bo ravnala, kot je navedeno v obvestilu (nastop fikcije vročitve). Če zaradi njene neaktivnosti oziroma opustitve pravočasnega ravnanja nastopi fikcija vročitve, ne izgubi pravice do vložitve tožbe ali pravnega sredstva niti se ji rok za vložitev ne skrajša, zato ni poseženo oziroma ni prekomerno poseženo v njeno ustavno pravico do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave RS. V primeru, da obstajajo okoliščine, zaradi katerih ni mogla pravočasno vložiti tožbe ali pravnega sredstva, bo namreč lahko vložila predlog za vrnitev v prejšnje stanje.

6. Dosedanja sodna praksa Vrhovnega sodišča:

Upravni oddelek:

Sklep I Up 540/2012 z dne 16. 1. 2013 - sprejeto stališče, da v ZUP ni podlage, da bi fikcija vročitve v primeru, ko se rok za dvig pisanja izteče na soboto, nedeljo ali drug dela prost dan, naslovnik pa pisanja ne dvigne, nastopila šele prvi naslednji delovni dan. Fikcije vročitve tudi ni mogoče povezovati z dnem, ko je pisanje po preteku roka za dvig (na pošti) puščeno v predalčniku naslovnika. V tej zadevi je fikcija vročitve nastopila na soboto. Enako stališče kot v I Up 540/2012 je bilo sprejeto tudi v sklepih I Up 519/2012 z dne 16. 10. 2013 in I Up 84/2014 z dne 13. 3. 2014.

Civilni oddelek:

Sklep II Ips 38/2013 z dne 6. 6. 2013 – izpodbijan nastop fikcije vročitve na praznik RS in sprejeto stališče, da se določba četrtega odstavka 111. člena ZPP uporabi tudi pri presoji izteka roka za dvig pisanja po četrtem odstavku 142. člena ZPP. Iz obrazložitve izhaja, da bi 15. dnevni rok za dvig pisanja potekel na soboto, zato se vročitev šteje za opravljeno s pretekom prvega prihodnjega delovnika (sreda, ker sta bila ponedeljek in torek praznika RS).

Gospodarski oddelek:

Sklep III Ips 3/2013 z dne 20. 3. 2013 – sprejeto stališče, da se vročitev (sodbe prvostopenjskega sodišča) šteje za opravljeno s ponedeljkom, ker bi 15-dnevni rok za dvig pisanja potekel na soboto.

7. Odločitve Ustavnega sodišča:

Ustavno sodišče RS se do obravnavanega problema še ni opredelilo.

Glede z obravnavanim problemom povezanega vprašanja skrajšanja roka za vložitev tožbe oziroma pravnega sredstva, v konkretnem primeru ugovora zoper sklep o izvršbi, pa je Ustavno sodišče v sklepu U-I-277/10-4 Up-1516/10-5 z dne 14. 4. 2011 sprejelo stališče, da ima izvršilni dolžnik vedno osem dni časa za vložitev ugovora zoper sklep o izvršbi, saj se šteje, da se za začetek teka roka vzame prvi naslednji dan po dnevu vročitve sodnega pisanja, ki je v primeru vročitve s fikcijo iz četrtega odstavka 142. člena ZPP naslednji dan po poteku roka za njegov dvig na pošti ali na sodišču (7. točka obrazložitve sklepa)(15).

Iz sklepa Ustavnega sodišča Up-117/97 z dne 5. 12. 1997 pa izhaja, da se primernost časa za pripravo obrambe (jamstvo iz prve alineje 29. člena Ustave) presoja glede na konkretne okoliščine primera in ne pomeni, da bi moral imeti obdolženec na razpolago celoten zakonsko določen rok za vložitev pravnega sredstva (6. točka obrazložitve sklepa).

8. Stališče teorije glede nastopa fikcije vročitve po ZUP:

Načelno pravno mnenje je skladno s stališčem, izraženem v delu Upravno-procesne dileme o rabi ZUP, 2. del(16), da za nastanek fikcije vročitve po ZUP ni pomembno, ali se (15 dnevni) rok izteče na delovni dan ali na dela prost dan, saj fikcija nastopi ne glede na omenjeno okoliščino. Enako stališče je na razširjeni evidenčni seji Upravnega oddelka VSRS zagovarjala izr. prof. dr. Polonca Kovač s Fakultete za upravo Univerze v Ljubljani.

op. (1): Ur. l. RS, št. 80/1999 in nasl.

op. (2): Ur. l. RS, št. 26/1999 in nasl.

op. (3): Ur. l. RS, št. 105/2006 in nasl.

op. (4): Ur. l. RS, št. 117/2006 in nasl.

op. (5): Ur. l. RS, št. 63/1994 in nasl.

op. (6): Ur. l. RS, št. 7/2003 in nasl.

op. (7): Ur. l. RS, št. 2/2004 in nasl.

op. (8): Iz predloga Zakona o splošnem upravnem postopku iz leta 1999 (Ur. l. RS, št. 80/1999) izhaja, da zakon poenostavlja način obveznega osebnega vročanja podobno, kot je to urejeno v Zakonu o davčnem postopku, kjer se je ta način pokazal za učinkovitega. Dosedanji način (obveznega osebnega) vročanja je bil izpostavljen izigravanju strank, ko je šlo za obveznosti v postopku oziroma za obveznostne odločbe.

V pravnem postopku je bila fikcija vročitve pisanj prvič urejena v ZPP v letu 1999 (Ur. l. RS, št. 26/1999), čeprav je bil sam postopek (osebne) vročanja pisanj tedaj drugačen od sedanje ureditve. Iz predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah ZPP (Poročevalec DZ, št. 40/2002 z dne 18. 4. 2002) izhaja, da je bil namen sprememb pri vročanju v primerjavi z ZPP iz leta 1977 zagotoviti učinkovitost vročanja, kar je nujni predpogoj za zagotovitev učinkovitega sodnega varstva brez nepotrebnega odlašanja (23. člen Ustave RS), ob tem pa ne predstavlja prekomernega posega v pravico nasprotne stranke do kontradiktornosti postopka (22. člen Ustave RS). Iz predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah ZPP (ZPP-D, Poročevalec DZ, št. 21/2008 z dne 15. 2. 2008) pa izhaja, da je sama ureditev postopka vročanja pisanj po ugotovitvi, da je ta še vedno preveč zapleten, predvsem pa predpisane formalnosti niso sorazmerne s ciljem, ki ga zasledujejo – to je predvsem cilj, da se zagotovi čim večja verjetnost, da se bo stranka s pisanjem seznanila torej sledila navedenim ciljem.

op. (9): Ur. l. RS, št. 126/2007 in nasl.

op. (10): Ur. l. RS, št. 45/2008 in nasl.

op. (11): Tako Ustavno sodišče RS v odločbi U-I-279/08 z dne 9. 7. 2009, 10. točka obrazložitve.

op. (12): Primerjaj tudi sklep VSRS X Ips 34/2013.

op. (13): Glede začetka teka roka po ZPP enako tudi L. Ude, N. Betetto, A. Galič, V. Rijavec, D. Wedam Lukič, J. Zobec, Pravdni postopek - Zakon s komentarjem, 1. knjiga, Uradni list RS, GV Založba, 2005, str. 459.

op. (14): ZUP v prvem odstavku 5. člena določa, da „je z organom po ZUP mišljen organ državne uprave ali drug državni organ, organ samoupravne lokalne skupnosti in nosilec javnih pooblastil, ki mu zakon daje pristojnost za odločanje v upravni zadevi“.

op. (15): Iz opombe št. 2 tega sklepa izhaja, da je Ustavno sodišče RS pri obravnavi pobudi izhajalo iz razlage okrajnega sodišča, ki jo je kritiziral pobudnik, da se ne šteje, da bi bil dan vročitve šele dan, ko se sodno pisanje pusti v predalčniku. Ustavno sodišče pa se pri tem ni opredelilo do možnosti, da se v sodni praksi v prihodnosti ustali drugačna razlaga, in do vprašanja, katera razlaga je pravilna. Prim. sklep VSRS II Ips 39/2012.

op. (16): dr. Polonca Kovač, dr. Iztok Rakar, mag. Matjaž Remic, Upravno-procesne dileme o rabi ZUP, 2. del, Uradni list RS, 2012, str. 206, 207.